

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
24. maj 2023

J nr. 2023 - 2654

Klima-, energi- og forsyningsministerens udtalelse til brug for betænkning over Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om varmforsyning, lov om elforsyning og selskabsskatteloven (L 115) (Ny organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af forbrændingseget affald)

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om varmforsyning, lov om elforsyning og selskabsskatteloven blev fremsat den 26. april 2023.

Med Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi fra juni 2020 blev der sat en klar grøn retning for affaldssektoren. Visionerne i aftalen er, at affaldssektoren skal være klimaneutral i 2030, udsortering af 80 pct. dansk plast fra forbrændingen i 2030 og affaldskurven skal knækkes, så vi får mindre affald, mindre spild og mere genbrug.

Et centralt element i Klimaplanen er, at forbrændingskapaciteten skal tilpasses de danske forbrændingsegnede mængder. Lovforslaget tager et centralt skridt for at opnå dette. Med lovforslaget foreslås en ny organisering af affaldsforbrændingssektoren, hvor affaldsforbrændingsanlæggene selskabsføres og skal konkurrere om det forbrændingsegnede affald, så det behandles, hvor det kan gøres mest miljørigtigt, bedst og billigst.

Efter vedtagelse af lovforslaget vil der være et opfølgende arbejde med at understøtte de politiske mål for forbrændingssektoren. Hertil bemærkes det, at såfremt kapaciteten ikke udvikler sig i takt med affaldsmængderne, er der håndtag i aftalen til at understøtte dette.

Monitorering

Lovforslaget giver hjemmel til, at der kan igangsættes en monitorering med henblik på at følge udviklingen i forbrændingskapaciteten og de danske forbrændingsegnede mængder. Jeg vil løbende afrapportere monitoreringen til aftalekredsen, og første monitorering vil finde sted i 2024.

Afgiftsanalyse

Der er igangsat en analyse af afgifterne på affaldsforbrænding, hvor der ses på effekterne ved ændring af afgifterne for affaldsforbrændingsanlæg med henblik

**Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet**

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

på at belyse, hvordan afgifterne kan understøtte kapacitetstilpasningen samt yderligere CO₂-reduktioner i affaldssektoren. Jeg vil bekræfte, at analysen bl.a. skal se på betydningen af ændringer af niveauet for NO_x – og svovlafgiften på affaldsforbrændingsanlægs miljøbelastning. Analysen forventes forelagt forligskredsen i første halvår 2024.

CO₂-fangst

Affaldsforbrændingsanlæggene har et stort potentiale for at indfange såvel fossilt som biogent CO₂, og kan dermed give et væsentligt yderligere bidrag til opnåelse af Klimalovens 70 pct.-målsætning i 2030 og målsætningen om klimaneutralitet i 2050. De langsigtede rammevilkår for CO₂-fangst i affaldsforbrændingssektoren skal derfor afklares, herunder skal fordele og ulemper ved at gøre CO₂-fangst til et krav afdækkes. Arbejdet skal drøftes politisk ultimo 2023.

Miljøperformance på affaldsforbrændingsanlæg

Fra december 2023 vil BAT-kravene på affaldsforbrændingsanlæg blive strammes. Med udbudsmodellen vil det desuden være muligt, at den enkelte kommune bl.a. kan stille miljø- og klimakrav i deres udbud af det forbrændingsegnede affald. Dette vil være under iagttagelse af de generelle udbudsregler. Forsyningstilsynet vil hertil udarbejde en vejledning, som understøtter kommunerne i bl.a. at kunne sætte krav til miljø og klima.

Økonomiske konsekvenser for kommunerne

Jeg er opmærksom på, at konkurrenceudsættelsen af affaldsforbrændingssektoren forventes at være forbundet med økonomiske konsekvenser for kommunerne. Med Klimaplanen er der afsat en pulje på i alt 200 mio. kr. til at kompensere kommunerne for strandede omkostninger. Det fremgår, at udbetaling fra puljen kan ske efter afvikling af et affaldsforbrændingsanlæg med et beløb på op til 70 pct. af et tab. Puljen skal medvirke til, at kommuner ikke står tilbage med et tab, som kommunen i sidste ende kan vælte over på borgere og virksomheder via skatteopkrævningen. Såfremt det viser sig, at puljen ikke er tilstrækkelig, indkaldes aftalekredsen til at drøfte en forøgelse af puljen

Varmeforsyningsikkerhed

Jeg vil gøre opmærksom på, at det følger af varmforsyningsloven, at et affaldsforbrændingsanlæg ikke kan godkendes lukket, hvis varmedistributionsselskabet ikke kan opretholde sin forsyningspligt ved en lukning. I tilfælde af, at et affaldsforbrændingsanlæg står til at lukke eller gå konkurs, vil Energistyrelsen i særlige tilfælde kunne give dispensation til at hæve det prisloft, der gælder for salg af varme fra affaldsforbrænding, hvis særlige forhold af hensyn til varmforsyningsikkerheden taler for det. Anlægget vil i den periode alt andet lige kunne få højere indtægter fra salg af affaldsvarme og dermed kunne fortsætte sin drift.

Videresalg

Lovforslaget fastsætter krav om, at de eksisterende kommunalt ejede forbrændingsanlæg skal drives i aktie- eller anpartsselskaber, hvor kommunerne fortsat har majoritetskontrol. Det fremgår af bemærkningerne til loven, at kravet om majoritetskontrol vil gælde resten af anlæggets levetid. Jeg har fundet anledning til at præcisere, at dette vil indebære, at i tilfælde af, at det selskab, der ejer et affaldsforbrændingsanlæg, lukker eller går konkurs, vil en eventuel erhverver af anlægget også efter en konkursbehandling være omfattet af kravet om majoritetskontrol, hvis anlægget sættes i drift igen.

Fristforlængelse for krav om selskabsgørelse

Med lovforslaget skal anlæggene som udgangspunkt være selskabsgjort i A/S eller ApS per 1. januar 2025. Der er i lovforslaget to muligheder for, at anlæg kan blive selskabsgjort senere end 1. januar 2025. Anlægget kan dels blive undtaget fra kravet om selskabsgørelse, hvis kommunalbestyrelsen har besluttet, at anlægget skal lukkes inden for 3 år. Dels kan der gives en fristforlængelse for kravet om selskabsgørelse i særlige tilfælde, hvor det eksempelvis efter reglerne i selskabslovgivningen, ikke er muligt at udskille og stifte aktie- eller anpartsselskabet. Med en fristforlængelse får virksomheden tid til at afskrive investeringer, betale af på lån, spare op eller tage andre skridt til at øge anlæggets egenkapital og derved i sidste ende selskabsføre. Anlæggene skal i begge tilfælde indgå i konkurrencen om det forbrændingsegnete affald.

Ændringsforslag til L 115

Jeg vil bekræfte, at jeg i forbindelse med udvalgsbehandlingen har stillet tre ændringsforslag af substantiel karakter.

Det første omfatter, at § 50 b vedrørende godkendelse af forbrændingskapacitet ikke ophæves, men bestemmelsen justeres i forhold til gældende ret. Bestemmelsen indeholder, at etablering af ny affaldsforbrændingskapacitet vil skulle godkendes af klima-, energi- og forsyningsministeren. Udvidelser af eksisterende kapacitet vil ikke skulle godkendes.

Det andet ændringsforslag indebærer, at anvisningsretten for forbrændingsegnet erhvervsaffald ophæves, som blev besluttet med Klimaplanen.

Hertil har jeg stillet et ændringsforslag om garantiprovisioner. Ændringsforslaget indebærer, at indsættelsen af kravet om markedsvilkår i ordlyden af bestemmelsen tages ud af lovforslaget. Det er for mig vigtigt at understrege, at der med lovforslaget ikke ændres på nuværende retstilstand hvad angår opkrævning af garantiprovisioner på markedsmæssige vilkår ved kommunal garantistillelse. Hertil vil jeg bemærke, at kravet om garantistillelse er national regulering, som stammer fra kommunalfuldmagtsreglerne, og senere lovfæstet, og der er derfor ikke tale om overimplementering af EU-ret.

På baggrund af høringssvarene til lovforslaget L 115 blev ministeriet opmærksom på, at der fortsat eksisterer tvivl i branchen og enkelte kommuner, om hvorvidt en kommune skal opkræve en garantiprovision. Jeg har derfor bedt mit ministerium om at indgå i dialog med andre relevante aktører og myndigheder, og på den baggrund vil iværksætte en kommunikationsindsats, som kan sikre, at kommuner og aktører ikke er i tvivl om, hvad reglerne på området er.

Med venlig hilsen

Lars Aagaard